

Regionų komiteto nuomonė valdymas pagal Europos konsensuą dėl vystymosi

(2007/C 197/09)

REGIONŲ KOMITETAS

- laikosi nuomonės, kad siekiant Tūkstantmečio vystymosi tikslų valdymas turi remtis demokratiniiais principais ir plataus masto požiūriu ir kad geresnis valdymas yra sėkmingos vystymo politikos pagrindas. Gero valdymo esmė yra pripažinimas, kad geriausi sprendimai priimami tuo lygiu, kuris yra arčiausiai piliečių, kuriems jie yra skirti;
- mano, jog nepakanka pažymėti, „kad įgyvendinant Tūkstantmečio vystymosi tikslus esminį vaidmenį gali turėti vietos valdžios institucijos“, įgyvendinant valdymą taip pat reikia visais šalies valdžios lygiais įgyvendinti valdymo formas, sukurtas remiantis skaidrumo ir gyventojų dalyvavimo principais bei laikantis subsidiarumo principo. Taigi,
- atsižvelgdamas į šias aplinkybes, mano, kad ypač prie Viduržemio jūros esančių šalių (kurių daugeliui taip pat taikoma Afrikos strategija) atžvilgiu svarbu dar kartą priminti rekomendacijas, kurias Komitetas 2005 m. spalio 13 d. pateikė savo nuomonėje dėl Europos ir Viduržemio jūros regiono partnerystės dešimtųjų metinių ir dar kartą pakartojo išvadose, kurias pateikė 2007 m. balandžio 10 d. Valensijoje vykusiam seminare, dėl Europos ir Viduržemio jūros regiono šalių vietos valdžios institucijų forumo įsteigimo;
- atkreipia dėmesį į tai, kad valdymui vietos lygiu reikėtų skirti finansinę paramą: nepakanka skirti (kaip numatyta 10-ojo EVF reglamente) ne mažiau kaip 15 proc. biudžeto pagalbos pilietinei visuomenei remti, techniniam bendradarbiavimui ir valdymui (kai ji nenumatyta kaip pagrindinė sritis), reikėtų pagalbą padidinti bent jau iki 25 proc., kad kartu apimtų vietos ir nacionalinį aspektą;
- prašo Europos Komisiją, atsižvelgdamas į jų bendradarbiavimo susitarimo tikslus siekiant vystyti ir skatinti decentralizuotą bendradarbiavimą, suteikti techninę ir finansinę paramą ir bendradarbiauti su Komitetu steigiant decentralizuoto bendradarbiavimo biržą, kuri padėtų koordinuoti decentralizuoto bendradarbiavimo veiksmus tarp ES vietos ir regionų valdžios institucijų ir trečiųjų, besivystančių šalių vietos ir regionų valdžios institucijų.

I. Politinės rekomendacijos

Komisijos komunikatas Tarybai, Europos Parlamentui, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Valdymas pagal Europos konsensuą dėl vystymosi — siekiant darnaus požiūrio Europos Sąjungoje“

COM(2006) 421 galutinis — SEC(2006) 1020, SEC(2006) 1021, SEC(2006) 1022

REGIONŲ KOMITETAS,

1. **pritaria** daugeliui Europos Komisijos komunikato pozicijų, pagal kurias:

- a) demokratinis valdymas yra Tūkstantmečio plėtros tikslų įgyvendinimo pagrindas ir turi būti svarstomas plačiai: jo negalima apriboti vien tik kova su korupcija, reikia pabrėžti įvairių veiksnių sąveikos svarbą, kadangi jų geras veikimas lemia šalies gyvenimą ir pažangą visų naudai;
- b) pirmenybę reikia teikti atsakomybei ir politiniam dialogui, o ne iš išorės primestam naujų sąlygų nustatymui, galinčiam turėti neigiamos įtakos gyventojams;
- c) remiantis 2005 m. kovo 2 d. Paryžiaus deklaracija svarbu pateikti visiems Europos pagalbos gavėjams bendras gaires, padėsiančias įgyvendinti demokratinio valdymo principą jų atitinkamoje veikloje;

2. **norėtų patvirtinti** nuomonės savo iniciatyva dėl decentralizuoto bendradarbiavimo vaidmens įgyvendinant ES vystymo politikos reformą (CdR 224/2005) rekomendacijose nurodytą principą, pagal kurį geresnis valdymas yra sėkmingos vystymo politikos pagrindas, o gero valdymo esmė yra pripažinimas, kad geriausi sprendimai priimami tuo lygiu, kuris yra arčiausiai piliečių, kuriems jie yra skirti;

3. todėl **mano**, kad norint veiksmingai įgyvendinti demokratinį valdymą, reikia ne tik nacionaliniu ar tarpvyriausybiniu lygiu taikyti Komisijos nustatytus principus, o decentralizacijos ir demokratijos įgyvendinimo klausimus imtis spręsti vietos lygiu; todėl **rekomenduoja** galvoti ne tik apie įvairių valstybės gyvenimo sektorių sąveiką, bet ir ieškoti nacionalinio ir vietos valdžios lygių glaudžių ryšių;

4. **mano**, kad nepakanka pažymėti „kad įgyvendinant Tūkstantmečio vystymosi tikslus, esminį vaidmenį gali vaidinti vietos valdžios institucijos“; valdymas apima visus valstybės valdžios lygius laikantis skaidrumo, visuomenės dalyvavimo ir subsidarumo principų. Todėl Komisijos komunikatas turėtų būti įgyvendinamas remiantis šiais principais:

- a) valdymas turi vykti kuriant patikimas ir kompetingas vietos valdžios institucijas, kurios savo piliečiams ikūnytų demokratiškos decentralizacijos, palankios jų teisėms gerbti ir jų poreikiams tenkinti, pažangą;
- b) Europos Komisija ir valstybės narės, numatydamos visas ES bendradarbiavimo politikos kryptis ir programas, turi atsižvelgti į būtinybę besivystančių ir pereinamojo laikotarpio šalių vietos valdžios institucijoms prisiimti joms tenkančią atsakomybę, o Europos vietos ir regionų valdžios institucijas įpareigoti joms padėti dalytis žiniomis ir patirtimi;
- c) pažanga vietos valdymo srityje ir kliūtys, su kuriomis tenka susidurti, turi būti nuolat vertinamos šalyse. Kaupiamus duomenis turi grupuoti regioninės observatorijos, skirtos tapti pagrindiniais informaciniais centrais keistis įvairių šalių vietos atstovais ir skleisti geriausią praktiką. Tokios observatorijos taip pat kauptų informaciją (kaip tai daro ES ir Lotynų Amerikos decentralizuoto bendradarbiavimo observatorija Barselonoje) apie konkretaus regiono vietos valdžios institucijų ir Europos Sąjungos vietos valdžios institucijų užmegztus ryšius arba apie galimus jų ryšius su kitais regionais; todėl dabar pirmenybę reikėtų teikti antros observatorijos, skirtos palaikyti ryšius su Afrikos vietos ir regionų valdžios institucijomis, įsteigimui;
- d) apskritai decentralizacijos procesui besivystančiose šalyse turėtų būti skiriamas ypatingas dėmesys rengiant kiekvienos Šalies strategijos dokumentą;

5. **rekomenduoja** būti pasirengus sunkumams, su kuriais gali tekti susidurti įgyvendinant Europos Sąjungos vystymosi strategijoje pabrėžiamą atsakomybės principą santykiuose su šalių paramos gavėjų vyriausybėmis, kai reikės atsižvelgti į valdžios sąrangą;

Dėl besivystančių šalių, pirmiausia AKR ir Afrikos, vietos ir regionų valdžios institucijų

Dėl AKR šalių

6. **rekomenduoja** visų pirma stengtis iki galo įgyvendinti naująjį peržiūrėto Kotonu susitarimo 4 straipsnį ir pasirūpinti, kad būtų veiksmingai konsultuojamasi su decentralizuotomis vietos valdžios institucijomis rengiant ES pagalbos programas, dėl kurių vyko derybos su atitinkamos šalies vyriausybe;

7. **mano, kad būtina** asociacijoms, vienijančioms atitinkamos šalies vietos valdžios atstovus, teikti informaciją apie tokios konsultacijos tvarką ir poveikį;

8. todėl **džiaugiasi**, kad Europos Komisijos delegacijos buvo išplatintos Regionų komiteto nuomonėje CdR 224/2005 pateiktą rekomendaciją atitinkančios gairės, kadangi jos ragina vykdant ES veiklą labiau atsižvelgti į vietos aspektą, visų pirma valdymo srityje, tačiau **apgailestauja**, kad Komitetas negavo tų dokumentų susipažinti;

9. **mano, kad būtina** peržiūrėti „valdymo modelio“ struktūrą, kadangi jos koncepcija nelabai priklauso nuo atsakomybės principo ir ja nebuvo pasiekta didelės pažangos skatinant demokratinį valdymą vietos lygiu: ji toli gražu nėra visateisis aspektas, tai padalyta ir suskaidyta viena iš devynių nagrinėjamų sričių⁽¹⁾; tuo tarpu daugelio sričių (teisinė valstybė, ekonominis valdymas) decentralizacija turėtų būti nagrinėjama kaip atskiras aspektas;

10. **rekomenduoja**, kad „valdymo iniciatyva“ — finansinis rezervas, skirtas „paskatinti realius pokyčius ir lemiamą pažangą demokratinio valdymo srityje“, pirmiausia būtų skirtas ryšiams tarp vietos ir nacionalinių valdžios institucijų skatinti, laikantis sąžiningumo, skaidrumo ir visuomenės dalyvavimo principų, ir kad nebūtų skirtas vyriausybėms, kurios vietos ir regionų valdžios institucijoms neskiria lėšų įsipareigojimams vykdyti;

11. **atkreipia dėmesį į** tai, kad valdymui vietos lygiu reikėtų skirti finansinę paramą: nepakanka skirti (kaip numatyta 10-ojo Europos plėtros fondo reglamente) ne mažiau kaip 15 proc. biudžeto pagalbos pilietinei visuomenei remti, techniniam bendradarbiavimui ir valdymui, kai ji nenumatyta kaip pagrindinė sritis, reikėtų pagalbą padidinti bent jau iki 25 proc., kad kartu apimtų vietos ir nacionalinį aspektą;

Dėl Afrikos šalių

12. **džiaugiasi**, kad Afrikos tarpusavio vertinimo mechanizmo (APRM) pateiktos ataskaitos, kurias parengė ir vykdė pačios Afrikos šalys įgyvendindamos Naująją Afrikos vystymosi partnerystę NEPAD, bus valdymo profilio pagrindas;

13. **norėtų**, kad dėmesys ir pagalba, kuriuos Europos Sąjunga yra pasirengusi skirti vykdant šią nacionalinio savivertinimo užduotį, padėtų didinti vietos valdžios institucijų dalyvavimą ir decentralizacijos pažangą, ir kad būtų parengta nacionalinė veiksmų programa, skirta nustatytiems trūkumams ištaisyti;

14. **dar kartą pabrėžia**, kad norint įgyvendinti valdžios decentralizaciją, kuri, gyventojų nuomone, būtų tikra pažanga, vietos valdžios institucijų gebėjimų stiprinimo klausimas yra svarbiausias prioritetas. Veikla šioje srityje gali vykti įvairiai, pavyzdžiui:

a) didesnė parama skiriama vietos atstovų tinklams nacionaliniu, regiono ar žemyno mastu (pavyzdžiui, sukurtas CCRA,

⁽¹⁾ 1) politinis ir (arba) demokratinis valdymas, 2) politinis valdymas ir (arba) teisinė valstybė (teismų ir bausmių sistemos), 3) korupcijos valdymas, 4) viešosios valdžios veiksmingumas, 5) ekonominis valdymas, 6) vidaus ir išorės saugumas, 7) socialinis valdymas, 8) tarp-tautinė ir regioninė padėtis, 9) partnerystės kokybė.

kuris yra pasaulinės Susigiminiavusių miestų ir vietos valdžios organizacijos (CGLU) padalinys Afrikoje); periodinių susitikimų Africitės sėkmė, dar kartą patvirtinta 2006 m. rugsėjo mėn. susitikime Nairobyje, rodo, kad vietos atstovų lūkesčiai šiuo klausimu dideli;

b) stiprinti priemonių, galinčių didinti organizacijų, pavyzdžiui, SVP (savivaldybių vystymo programa, įsteigta Kotonu), veiksmingumą teikiant techninę paramą vietos atstovams ir jiems sudarant sąlygas keistis idėjomis ir patirtimi;

c) suteikti galimybę vietos atstovams, visų pirma skatinant Skaitmeninio solidarumo iniciatyvą, naudotis pažangiomis techninėmis informavimo priemonėmis;

15. **rekomenduoja** pakviesti organizacijas, vienijančias vietos atstovus ir atstovaujančias jiems institucijose, dalyvauti už politinį dialogą tarp ES ir atitinkamų šalių atsakingų institucijų veikloje, visų pirma ES ir Afrikos vadovų susitikime, numatytame 2007 m. antrą pusmetį;

Dėl kitų pasaulio regionų

16. **palankiai vertina** tai, kad Lotynų Amerikoje decentralizacija yra valstybės modernizavimo veiksnys, ir **norėtų** būti informuojamas apie pažangą įgyvendinant paskelbtą valdymo programą dėl Azijos regiono 2008 m.;

17. **džiaugiasi**, kad Komisijos komunikate skelbiama „valdymo programa“ yra numatyta Europos kaimynystės ir partnerystės priemonėje (EKPP), ir **prašo** jį pakviesti dalyvauti įgyvendinant tarptautinę bendradarbiavimo programą tarp šalių partnerių ir ES vietos ir regionų valdžios institucijų, kaip tai numatyta 2007-2010 m. tarpregioninėje programoje nuo 2008 m.;

18. tačiau **apgailestauja**, kad, nors ir buvo pasirašytos Europos Sąjungos ir kiekvienos atitinkamos šalies sutartys dėl kaimynystės politikos, neskiriama pakankamai dėmesio valdymo vietos aspektui;

19. **mano, kad svarbiausia** tokiomis sąlygomis, ypač prie Viduržemio jūros esančioms šalims (kurių daugumai taikoma Afrikos strategija), priminti rekomendacijas, pateiktas 2005 m. spalio 13 d. Komiteto nuomonėje CdR 142/2005 dėl Europos ir Viduržemio jūros regiono partnerystės dešimtųjų metinių, kurios buvo pakartotos 2007 m. balandžio 10 d. seminario Valensijoje išvadose (CdR 59/2007), siekiant surengti Europos Sąjungos ir Viduržemio jūros regiono vietos valdžios institucijų forumą;

Dėl vietos valdžios institucijų Europos Sąjungoje

20. visų pirma **primena** savo ankstesnę nuomonę (CdR 224/2005), kurioje prašoma tinkamai atsižvelgti į Europos vystymo politiką, ir sudaryti sąlygas organizacijoms, kurios atstovauja joms Europos ir tarptautiniu mastu, veiksmingai bendrauti su Europos institucijomis;

21. **ketina tinkamai atlikti** vietos institucijoms, kurios gyventojams užtikrina demokratinį valdymą ir jį vykdo, atstovaujančio organo vaidmenį Europos institucijose; **norėtų** būti pakviestas dalyvauti politiniame ES dialoge su įvairiais pasaulio regionais, visų pirma Afrika, ir **mano**, kad kitas ES ir Afrikos vadovų susitikimas tam turėtų būti pirmoji proga;

22. itin **pageidautų dalyvauti** dialoge su atitinkamų šalių vietos valdžios institucijomis, kad pasidalytų patirtimi dėl decentralizacijos įgyvendinimo ir taikomos praktikos, skatinant demokratinio valdymo pažangą; todėl **mano**, kad Kotonu susitarimo kitos peržiūros metu vietos valdžios institucijoms turėtų būti skiriamas toks pats dėmesys, kaip ekonominių ir socialinių interesų grupėms institucijų mechanizme, todėl susitarime turėtų būti numatyta panaši priemonė, kaip dabar apibrėžta 1.4 protokole dėl Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto.

23. **dar kartą patvirtina**, kad Europos vietos valdžios institucijos norėtų pasidalyti žiniomis ir patirtimi su kolegomis iš

kitų pasaulio regionų; jos jau daro tai, taip pat ir sprendžiant taikos klausimus, pavyzdžiui, pasitelkdamos „miestų diplomatai“, tačiau valdymo politikoje jų pagalba turėtų būti naudojama įvairiais būdais:

- skatinant Europos ir kitų pasaulio regionų atstovų asociacijų mainus ir glaudesnę bendradarbiavimą;
- stiprinant jau užmegztus vietos ir regionų atstovų ryšius decentralizuoto bendradarbiavimo srityje, ir prireikus juos vystyti kuriant tinklus pagal atskiras temas ar regionus;
- padedant užmegzti naujus santykius kuriant Europos ir kitų pasaulio regionų valdžios institucijų giminiavimosi programas.

24. **prašo** Europos Komisiją, atsižvelgdamas į jų bendradarbiavimo susitarimo tikslus siekiant vystyti ir skatinti decentralizuotą bendradarbiavimą, suteikti techninę ir finansinę paramą ir bendradarbiauti su Komitetu steigiant decentralizuoto bendradarbiavimo biržą, kuri padėtų koordinuoti decentralizuoto bendradarbiavimo veiksmus tarp ES vietos ir regionų valdžios institucijų ir trečiųjų, besivystančių šalių vietos ir regionų valdžios institucijų. Tokia bendradarbiavimo birža galėtų veikti kaip internetinė tarnyba, kurioje būtų galima skelbti informaciją apie poreikius ar pagalbos prašymus ir pareikšti susidomėjimą ar pateikti pasiūlymų.

2007 m. birželio 7 d., Briuselis.

Regionų komiteto
pirmininkas
Michel DELEBARRE

II. Darbo tvarka

Pavadinimas	Komisijos komunikatas Tarybai, Europos Parlamentui, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Valdymas Europos konsensuse dėl vystymosi politikos. Suderinto požiūrio Europos Sąjungoje link“
Pamatinis(-iai) dokumentas(-ai)	COM(2006) 421 galutinis — 2006/1020 (SEC) 2006/1021 (SEC) 2006/1022 (SEC)
Teisinis pagrindas	EEB steigimo sutarties 265 straipsnio 1 dalis
Reglamentavimo pagrindas	
Tarybos pašymas pateikti nuomonę	2006 8 30
Komiteto pirmininko sprendimas	2006 11 20
Atsakinga komisija	Išorės santykių ir decentralizuoto bendradarbiavimo komisija (RELEX)

Pranešėja	Juliette Soulabaille, Corps-Nuds miesto merė (FR/ESP)
Pagrindimas	2006 11 30
Svarstymas komisijoje	2007 1 25
Priėmimas komisijoje	2007 3 29
Balsavimo komisijoje rezultatai	Nuomonė priimta vieningai, supaprastinta procedūra 26 str.
Priėmimas plenarinėje sesijoje	2007 m. liepos 7 d.
Ankstesnės Komiteto nuomonės	<p>CdR 224/2005 fin ⁽¹⁾, Decentralizuotas bendradarbiavimas įgyvendinant ES vystymo politikos reformą. Pranešėja Juliette Soulabaille, (FR/ESP), nuomonė priimta per plenarinę sesiją 2005 m. lapkričio 16 d.</p> <p>CdR 142/2005 fin ⁽²⁾, RK nuomonė dėl Komisijos komunikato dėl Europos ir Viduržemio jūros regiono partnerystės dešimtųjų metinių: darbo programa ateinančių penkerių metų iššūkiams įveikti (COM(2005) 139 galutinis). Pranešėja A. Terron i Cusi, (ES/ESP), nuomonė priimta per plenarinę sesiją 2005 m. spalio 13 d.</p> <p>CdR 327/2003 fin ⁽³⁾, „Europos ir Viduržemio jūros regiono ir vietos bei regionų valdžios institucijų partnerystė: koordinavimo būtinybė ir speciali decentralizuoto bendradarbiavimo priemonė“. Pranešėjai Jacques Blanc (FR/ELP) ir Gianfranco Lamberti (IT/ELP).</p>

⁽¹⁾ OL C 115, 2006 5 16, p. 42.

⁽²⁾ OL C 81, 2006 4 4, p. 46.

⁽³⁾ OL C 121, 2004 4 30, p. 18.